

УДК 336.717.3

СИСТЕМА ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Малафєєв Тимур Романович,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту
та соціально-гуманітарних дисциплін
Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: Malafeyev14@gmail.com

Лихобабіна Любов Олексіївна,
магістрант факультету управління та фінансових технологій
Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: lixobabina@yandex.ru

Анотація. Розглянуто характерні риси сучасної системи страхування вкладників банківських установ, а також запропоновано перспективи вдосконалення чинної системи. Досліджено основні показники діяльності Фонду за кілька періодів, розглянуто основоположні нормативно-правові документи, на основі яких реалізується політика структури. Обґрунтовано необхідність спрощення процедури відшкодування коштів, зацентовано увагу на можливості диференційованої участі та розмежуванні учасників за ступенем ризику.

Ключові слова: страхове покриття, депозит, система гарантування вкладів, відшкодування строкових вкладів, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Формул: 1; рис.: 3; табл.: 7; бібл.: 9.

SYSTEM OF GUARANTEEING OF DEPOSITS OF PHYSICAL PERSONS AS A FACTOR OF ECONOMIC SAFETY OF BANKING ACTIVITY IN UKRAINE

Malafeyev Timur,
Ph. D. in Public Administration,
Associate Professor of the Department of Management
and Socio-Humanitarian Disciplines
of the Kharkiv Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail: Malafeyev14@gmail.com

Lykhababina Lyubov,
Master's Student of Faculty of Management
and Financial Technologies
of the Kharkiv Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail: lixobabina@yandex.ru

Annotation. The article describes the features of the modern insurance system of depositors of banking institutions, analyzes its impact on the economic security of the banking system of Ukraine and proposes prospects for its improvement. The main indicators of the Fund's activity for guaranteeing deposits of individuals for several periods have been investigated. The basic legal documents on the basis of which the structure policy is being implemented at the present stage, as well as the priorities it had in previous periods, the chronology of the sum of the insurance indemnity at each of the stages of development the banking system as a whole. The main problems are highlighted and directions of increasing the effectiveness of the formation and regulation of the FGVFO system are substantiated. The necessity of simplification of the procedure of reimbursement was substantiated, attention was focused on the possibility of differentiated participation and the differentiation of participants in the degree of risk.

Keywords: insurance coverage, deposit, deposit guarantee system, term deposit indemnity, Individual Deposit Guarantee Fund.

Formulas: 1; fig.: 3; tabl.: 7; bibl.: 9.

СИСТЕМА ГАРАНТИРОВАНИЯ ВКЛАДОВ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ КАК ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ БАНКОВСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

Малафеев Тимур Романович,
кандидат наук по государственному управлению,
доцент кафедры менеджмента
и социально-гуманитарных дисциплин
Харьковского образовательного-научного института
ГВУЗ «Университет банковского дела»
e-mail: Malafeyev14@gmail.com

Лихобабина Любовь Алексеевна,
магистрант факультета управления
и финансовых технологий
Харьковского образовательного-научного института
ГВУЗ «Университет банковского дела»
e-mail: lixobabina@yandex.ru

Аннотация. Рассмотрены характерные черты современной системы страхования вкладчиков банковских учреждений, а также предложены перспективы совершенствования действующей системы. Исследованы основные показатели деятельности Фонда за несколько периодов, рассмотрены основополагающие нормативно-правовые документы, на основе которых реализуется политика структуры. Обоснована необходимость упрощения процедуры, возмещения средств, сакцентировано внимание на возможности дифференцированного участия и разграничения участников по степени риска.

Ключевые слова: страховое покрытие, депозит, система гарантирования вкладов, возмещение срочных вкладов, Фонд гарантирования вкладов физических лиц.

Формул: 1; рис.: 3; табл.: 7; библи.: 9.

Вступ. Однією зі складових гарантії фінансової стабільності банківського сектору економіки є система гарантування вкладів фізичних осіб. Система страхування пасивних активів банку спрямована перш за все на захист вкладників, одночасно зі сприянням роботи з проблемними банками. Отже, страхування вкладів – один з елементів системи економічної та фінансової безпеки, що передбачає розвинуену систему ризик-менеджменту у кредитних установах, стабільне макроекономічне середовище та ефективну грошово-кредитну політику.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Дослідженням питання функціонування ефективної системи страхування депозитів присвячені роботи таких вітчизняних і зарубіжних науковців, як Г. Десмонд, Р. Келі, П. Роуз, К. Гавальд, Ж. Стуфле, К. Гейгер, Ж. Сабурен, О. Анікін, В. Віноградов, А. Вишневський, О. Бакун, С. Тігіпко, О. Іщенко, С. Аржевітін, С. Безвух, Л. Волощенко, Н. Горбач, З. Сороківська, В. Базилевич, С. Волосович, М. Алексеєнко, В. Жупанін, Т. Мазур.

Метою наукового дослідження є проведення загального аналізу розвитку системи відшкодування гарантованих строкових вкладів фізичних осіб, а також розроблення перспектив його подальшого функціонування з позиції врахування стану розвитку економіки і банківської системи відповідно.

Результати дослідження. В Україні ФГВФО розпочав діяльність 1998 року відповідно до Указу Президента України № 996 «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків України». Сьогодні Фонд у своїй діяльності керується

нормами Закону України № 4452 «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб виступає особливою інституцією, котра має специфічні регуляторні повноваження щодо забезпечення функціонування системи і одночасно є підконтрольним державним регуляторним інституціям вищого рівня. Основними функціями Фонду гарантування вкладів фізичних осіб є [1]:

- ведення реєстру учасників Фонду;
- акумулювання коштів, здійснення контролю за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
- здійснення заходів щодо організації виплат відшкодувань за вкладами в разі ухвалення рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;
- здійснення регулювання участі банків у системі гарантування вкладів;
- участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією НБУ;
- застосування до банків та їхніх керівників відповідних фінансових санкцій і накладення адміністративних штрафів;
- здійснення процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі шляхом введення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, організації відчуження активів і зобов'язань неплатоспроможного банку, продаж неплатоспроможного банку або створення і продаж перехідного банку;

- здійснення перевірки банків щодо дотримання законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб;
- надання фінансової підтримки приймаючому банку;
- здійснення прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку і відшкодування коштів вкладникам.

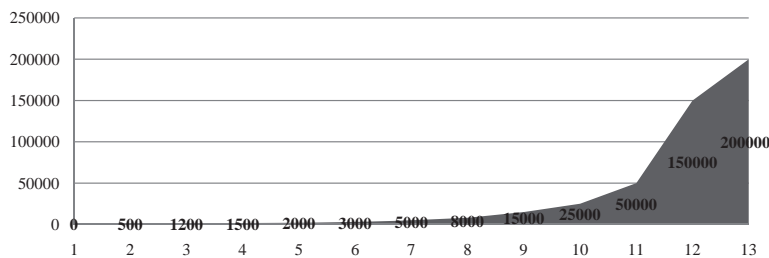
Значимість Фонду гарантування вкладів для економічної безпеки банківської діяльності можуть свідчити складові системи економічної безпеки для банків в Україні (табл. 1). Сума страхового покриття впродовж 1998–2012 рр., гарантована Фондом, зазнавала змін 12 разів на користь збільшення (рис. 1), при

цьому основоположний вплив на розмір страхового покриття мали усереднені суми вкладів у банківській системі (табл. 2).

Таблиця 1
Складові системи економічної безпеки для банків в Україні

Функція	Відповідальний орган
Пруденційне регулювання і банківський нагляд	НБУ, окремі аспекти – ФГВФО
Кредитор останньої інстанції	НБУ
Виведення неплатоспроможних банків з ринку	ФГВФО за рішенням НБУ
Страховання депозитів	ФГВФО

Джерело: [2].

Джерело: [1].

Рис. 1. Динаміка збільшення граничної суми відшкодування за рахунок коштів ФГВФО (тис. грн)

Таблиця 2
Нормативно-правові документи, на основі яких зазнавала змін сума граничного відшкодування за строковими вкладами фізичних осіб

Нормативний акт	Гарантована сума, грн
1. Указ Президента України «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків України» від 10.09.1998	500
2. Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.2001	1 200
3. Рішення адм. Ради від 14.11.2002	1 500
4. Рішення адм. Ради від 17.09.2003	2 000
5. Рішення адм. Ради від 22.04.2004	3 000
6. Рішення адм. Ради від 21.04.2005	5 000
7. Рішення адм. Ради від 31.01.2006	8 000
8. Рішення адм. Ради від 24.05.2006	15 000
9. Рішення адм. Ради від 14.02.2007	25 000
10. Рішення адм. Ради від 14.08.2007	50 000
11. ЗУ «Про першочергові запобігання негативним наслідкам фінансової кризи» від 31.10.2008	150 000
12. ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012	200 000

Джерело: [1].

На сучасному етапі у країні спостерігається процес ліквідації банків: станом на 2017 рік їхня кількість скоротилась із 184 до 93. Тому актуальним є питання проблеми повернення банківських вкладів вкладникам банків. Станом на 01.08.2017 кількість банків – учасників Фонду становить 91 (табл. 3), що навіть упродовж короткотермінового періоду, зазначеного в таблиці, свідчить про негативну тенденцію і загальне скорочення кількості учасників, які діють на ринку банківських послуг.

Таблиця 3
Динаміка кількості учасників ФГВФО протягом 2017 року

Дата	Кількість банків – учасників Фонду	Дата	Кількість банків – учасників Фонду
01.01.2017	99	01.05.2017	93
01.02.2017	97	01.06.2017	92
01.03.2017	95	01.07.2017	91
01.04.2017	93	01.08.2017	91

Джерело: [7].

Основними кількісними показниками, що свідчать про рівень розвитку системи, генезис її складності, є розмір депозитних вкладів фізичних осіб і кількість учасників.

Аналізуючи річну динаміку сум вкладів у 2014 і 2015 роках (рис. 2), зазначимо, що вона майже однакова. Зменшення вкладів населення в основному

пов'язане як із ліквідацією банків, так і з високим рівнем недовіри до банківської системи, зростаючою інфляцією і погіршенням соціального становища у країні в цілому. Скорочення суми вкладів за 2014 рік загалом становило 20,5 млрд грн, або 5,1%, за 2015-й – 19,8 млрд грн, або 5,2%, а приріст за 2016-й – плюс 19,9 млрд грн, або 5,5% [4].

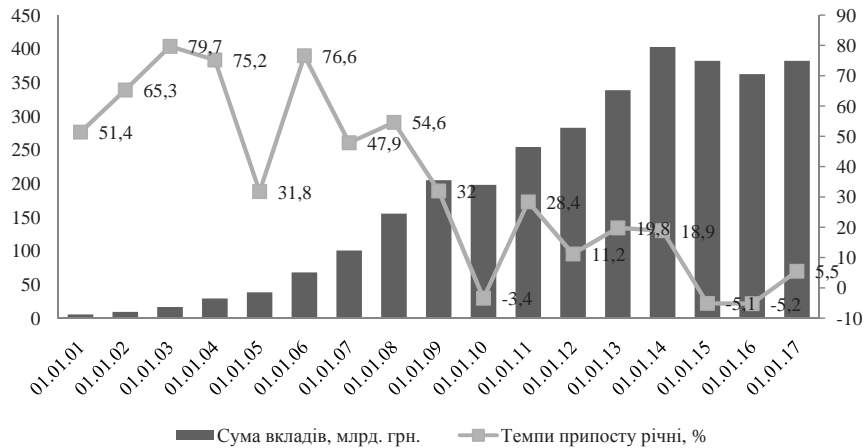

Рис. 2. Динаміка суми вкладів у банках – учасниках Фонду протягом 2000–2016 рр.

Джерело: [3].

Якщо розглядати динаміку в розрізі 2014–2016 років (табл. 4) і першої половини 2017 року, статистичні дані мають тенденцію до зростання в розрізі сум вкладів при зменшенні кількості вкладників (табл. 5).

Таблиця 4

Показники системи гарантування вкладів в Україні

Дата	Загальна сума вкладів фізичних осіб, млрд грн	Кількість вкладників, млн осіб	Середній розмір вкладу, грн	Охоплення кількості вкладників	Охоплення сум вкладів		
					у гривнях	у валюті	усі
січень 2014 року	403	47,4	8 486	99,4%	66%	49%	61%
січень 2015 року	382	46,5	8 213	98,7%	57%	40%	55%
січень 2016 року	362	44,7	8 104	98,8%	60%	37%	53%
жовтень 2016 року	378	41,9	9 010	98,6%	59%	40%	54%

Джерело: [5].

Таблиця 5

Дані про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду протягом 2014–2016 рр.

Дата	Сума вкладів фізичних осіб, млрд грн	Кількість вкладників, млн осіб	Середній розмір вкладу, грн	Процент покриття кількості вкладників, %
01.01.2016	362,3	44,7	8 104	98,8
01.04.2016	375,2	44,2	8 494	98,7
01.07.2016	370,3	42,8	8 650	98,7
01.10.2016	377,7	41,9	9 011	98,6
01.01.2017	382,1	41,1	9 298	98,6
01.04.2017	376,7	40,3	9 336	98,6
01.07.2017	382,7	40,5	9 443	98,6

Джерело: [5].

Оцінюючи роботу Фонду гарантування вкладів, варто брати до уваги необхідність виконання також низки інших завдань і повноважень щодо забезпечення функціонування системи. Основні функції, покладені на нього, такі [6]:

- ведення реєстру учасників;
- акумуляція коштів, контроль за повнотою і своєчасністю відрахувань кожним його учасником;

- інвестування коштів Фонду в державні цінні папери;
- організація виплат відшкодувань за вкладками в разі ліквідації банківських установ;
- участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією НБУ;
- застосування до банків фінансових санкцій;
- здійснення процедури виведення неплатоспроможних банків;

- здійснення перевірки банку щодо дотримання законодавства.

Розглянемо основні кількісні показники, які визначають ступінь розвитку системи в цілому.

Аналізуючи результати діяльності банків за 2016 рік, слід звернути увагу як на позитивні, так і негативні тенденції звітного року. Відбулась значна капіталізація банківської системи, статутний капітал учасників Фонду збільшився більше ніж удвічі; сповільнились темпи девальвації національної валюти; темпи відпливу валютних вкладів у порівнянні з двома попередніми роками значно зменшились; спостерігається приріст вкладів у національній валюті; поступово зменшується як вартість ресурсів, так і вартість кредитів. Водночас погіршення важливих індикаторів

стану банківської системи засвідчують: скорочення обсягів кредитування, недостатній рівень довіри до банківської системи з боку вкладників, зростання частки проблемної заборгованості, найвищий рівень збитковості банківської системи за всю історію її існування [7].

Ресурси Фонду станом на 01.01.2017 становили 15,3 млрд грн. Проте високий рівень виплат коштів вкладникам неплатоспроможних і потенційно неплатоспроможних банків може значно зменшити обсяг ресурсів. Загальна сума коштів, що акумульовані Фондом, станом на 1 серпня 2017 року становила 14 788,74 млн грн. Загалом надходження до Фонду від регулярного збору за перші сім місяців 2017-го – 2 491,06 млн грн (табл. 6).

Таблиця 6

Динаміка фінансових ресурсів Фонду за 2014–2016 рр., млн грн

Період	01.01.2017	01.02.2017	01.03.2017	01.04.2017	01.05.2017	01.06.2017	01.07.2017	01.08.2017
Фінансові ресурси, млн грн	15 315,9	15 916,9	15 818,2	11 870,5	12 962,5	12 872,3	13 195,3	14 788,7

Джерело: [2].

Станом на 01.01.2016 сума коштів, виплачених вкладникам, становила 65 929,8 млн грн, тоді як на 01.08.2017 ця сума досягла 87 492,4 млн грн (рис. 3).

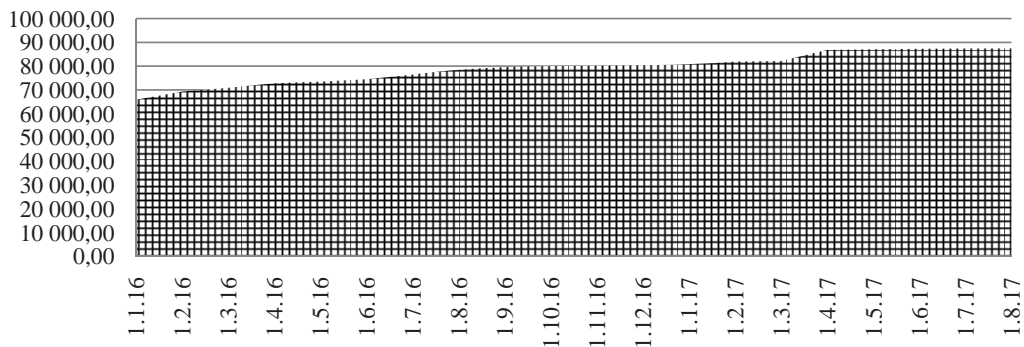

Рис. 3. Кошти, що виплачені вкладникам неплатоспроможних банків, млн грн

Джерело: [8].

Аналізуючи загальну тенденцію ліквідності банківських установ, зазначимо, що впродовж 2014–2017 років з ринку виведено 87 проблемних банків (2014 року в Україні працювало 180 банків), у яких було сконцентровано 30% загальних активів. Отже, збільшення суми гарантованих виплат було збільшено прямо пропорційно до кількості збанкрутілих банків.

Таблиця 7

Кошторисні витрати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2016–2017 рр., тис. грн

Кошторис	Використання коштів
392 221,0	184 775,3 (47,1%) станом на 01.07.2017
392 221,0	157 529,2 (40,2%) станом на 01.07.2017
392 221,0	125 456,7 (32,0%) станом на 01.06.2017
392 221,0	72 890,4 (18,6%) станом на 31.03.2017
330 768,4	143 473,1 (43,4%) станом на 01.10.2016
330 768,4	122 188,5 (36,9%) станом на 01.09.2016
330 768,4	106 042,6 (32,1%) станом на 01.08.2016
330 768,4	88 747,2 (26,8%) станом на 01.07.2016
299 499,2	166,7 (8,4%) станом на 29.02.2016

Джерело: [9].

З табл. 7 видно, що станом на 01.07.2017 сума використаних коштів – на рівні 47,1%, тоді як 01.07.2016 – 26,8%, тобто збільшення відбулось на 20,3% відповідно.

Оцінивши сучасний стан, у перспективі варто аналізувати саме ефективність наявних джерел наповнення Фонду і розробляти механізми диверсифікації ресурсних надходжень з метою посилення ролі Фонду гарантування вкладів у системі страхування депозитів.

Процедура виплати відшкодувань потребує подальшого вдосконалення.

Вітчизняна практика свідчить, що з дня неспроможності банку виконувати свої зобов'язання перед вкладниками згідно з умовами договору до дня призначення ліквідатора – досить тривалий період. Адже тільки термін повноважень тимчасової адміністрації, призначеної НБУ до введення ліквідатора, може тривати до одного року (для системоутворюваних банків – до двох років). Під час роботи тимчасової адміністрації запроваджується мораторій на задоволення вимог кредиторів, у тому числі на повернення депозитних вкладів.

У більшості європейських країн процедури виплати відшкодувань за вкладами починають діяти, коли банк оголошено банкрутом (офіційне повідомлення національного регулятора) або коли стосовно банку винесено судову постанову про позбавлення права здійснювати депозитні операції.

Висновки. У результаті проведеного аналізу було означено структуру і генезис функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. При цьому складність структури системи і значна чисельність агентів, що взаємодіють в її середовищі, суттєво підвищують роль регуляторних інституцій у підтриманні стабільності системи.

Важливою метою існування системи гарантування вкладів в Україні має бути не тільки захист інтересів вкладників, а й запобігання банкрутствам кредитних установ. Тому система захисту депозитів повинна поєднувати власне механізм контролю. Контрольна функція Фонду полягає в з'ясуванні достовірності звітів банків, повноти і своєчасності сплати зборів (планові перевірки здійснюються щорічно).

Наступним кроком удосконалення системи гарантування вкладів є перехід до диференційованих ставок за внесками банків до Фонду, що, у свою чергу, стимулюватиме банки до підвищення якості управління ризиками.

Упровадження диференційних ставок потребує застосування спеціалістами Фонду відповідного механізму оцінки фінансового стану і системи ризик-менеджменту банку, а також внесення певних змін у чинне законодавство. Так, система передбачає, що інституції з високим ризиком платять за ставками, що в кілька разів вищі за звичайні. З розмаїття підходів до визначення ставок у диференційованих системах премій можна умовно виокремити два типи.

Перший використовує формулу із зважуванням ризику установи. Його застосовують у країнах ЄС. Другий ґрунтується на скорингу. Його вживають у США, Канаді, Казахстані, Малайзії, Тайвані. Європейський орган із банківського нагляду (ЕВА) для розрахунку річного внеску запроваджує формулу:

$$C_i = CR \cdot ARW_i \cdot Cd_i \cdot \mu,$$

де C_i – річний внесок від установи i ; CR – ставка внеску (однакова для всіх установ певної країни в певному році); ARW_i – загальна вага ризику для установи i ; Cd_i – депозити установи i , на які поширюється гарантія; μ – коригувальний коефіцієнт (однаковий для всіх установ у певному році).

Актуальним також є поліпшення операційного процесу виплати гарантійного відшкодування вкладникам і безпосередньо процесу інформування населення про механізм гарантування депозитів.

На сучасному етапі питання вдосконалення наявного інституційного середовища системи гарантування вкладів фізичних осіб є необхідним елементом для подальшого розвитку та ефективного функціонування системи в цілому.

Реалізація вищевказаних заходів призведе до підвищення довіри вкладників до банківської системи, що, у свою чергу, підвищить стабільність фінансового сектору України.

Отже, для зменшення наслідків негативного впливу на банківський сектор України сучасної фінансової кризи варто продовжити процес удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Реалізація вищевказаних заходів призведе до підвищення довіри вкладників до банківської системи, а це, у свою чергу, підвищить стабільність фінансового сектору України.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 № 4452 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T124452.html.
2. Тищенко В. В. Система гарантування вкладів фізичних осіб як чинник економічної безпеки банківської діяльності в Україні / В. В. Тищенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. – Вип. 24-2. – С. 88–92.
3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/control/allinfo>.
4. Добролежа К. М. Сучасний стан функціонування системи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні / К. М. Добролежа, Л. О. Заволока // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 5. – С. 837–840.
5. Бобанич А. І. Ресурсне забезпечення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб / А. І. Бобанич // Економічні науки. – 2014. – Вип. 6. – Ч. 4. – С. 174–177.
6. Кондрацька Н. М. Теоретико-методологічні основи формування системи гарантування вкладів фізичних осіб / Н. М. Кондрацька // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2016. – Вип. 4/2, т. 18. – С. 70–73.
7. Річний звіт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.fg.gov.ua/images/docs/reports/Звіт_Фонду_гарантування_за_2015.pdf.
8. Національне рейтингове агентство Рюрік. Аналітичний огляд банківської системи України за результатами 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rurik.com.ua>.
9. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua>.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro systemu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib» vid 23.02.2012 r. № 4452 (zi zminamy ta dopovnenniamy). [The Law of Ukraine «On the Guaranteeing of Individual Deposits» from February 23, 2012, № 4452]. (n.d.). *search.ligazakon.ua*. Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T124452.html [in Ukrainian].
2. Tyshchenko, V. V. (2017). Systema harantuvannia vkladiv fizychnykh osib yak chynnyk ekonomichnoi bezpeky bankivskoi diialnosti v Ukraini [The system of guaranteeing deposits of individuals as a factor in the economic security of banking in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*. (Issue 24-2), (p. 88–92) [in Ukrainian].
3. Ofitsiyniy sait Natsionalnoho banku Ukrainy [The official website of the National Bank of Ukraine]. (n.d.). *www.bank.gov.ua*. Retrieved from <http://www.bank.gov.ua/control/allinfo> [in Ukrainian].
4. Dobrolezha, K. M., & Zavoloka, L. O. (2015). Suchasnyi stan funktsionuvannia systemy fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib v Ukrainy [The current state of functioning of the system of guaranteeing deposits of individuals in Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national problems of the economy*. (Issue 5), (p. 837–840) [in Ukrainian].
5. Bobanych, A. I. Resursne zabezpechennia fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [Resource support of the deposit guarantee fund for individuals]. *Ekonomichni nauky – Economic sciences*. (Issue 6, part 4), (p. 174–177) [in Ukrainian].
6. Kondratska, N. M. (2016). Teoretyko-metodolohichni osnovy formuvannia systemy harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [Theoretical and methodological foundations of the formation of a system for guaranteeing deposits of individuals]. *Visnyk ONU im. I. I. Mechnykova – Odesa National University Herald*. (Issue 4/2, part 18), (p. 70–73) [in Ukrainian].
7. Richnyi zvit Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib za 2016 rik [Annual report of the Guarantee Fund for Individuals' Deposits for 2016]. (n.d.). *www.fg.gov.ua*. Retrieved from http://www.fg.gov.ua/images/docs/reports/Zvit_Fondu_garantiation_z_2015.pdf [in Ukrainian].
8. Natsionalne reitynhove ahentstvo Riurik. Analitichnyi ohliad bankivskoi systemy Ukrainy za rezultatamy 2016 roku [National rating agency Rurik. Analytical review of the banking system of Ukraine by results of 2016]. (n.d.). *rurik.com.ua*. Retrieved from <http://rurik.com.ua> [in Ukrainian].
9. Ofitsiyniy sait Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [Official website of the Guarantee Fund for Individuals Deposits]. (n.d.). *www.fg.gov.ua*. Retrieved from <http://www.fg.gov.ua> [in Ukrainian].